

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice

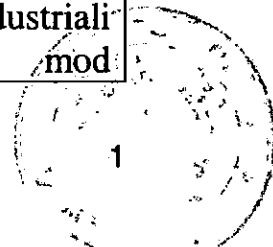
Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

În considerarea creșterii de 7 ori a costului emisiilor indirecte de dioxid de carbon din ultimii 2 ani, fapt ce nu putea fi previzionat, precum și a iminentei creșteri a prețului inclusiv în anul 2020, ce amplifică exponențial riscul de relocare a unor întreprinderi energointensive cu consecințe sociale imediate și grave generate de pierderea unui număr semnificativ de locuri de munca directe și indirecte,

Având în vedere că de la instituirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră consumatorii finali de energie electrică din România s-au confruntat cu costuri în creștere ale consumului de energie electrică cauzat tocmai de transferul costului dioxidului de carbon în prețul electricității și consecințele acestor creșteri de prețuri sunt majore, mai ales pentru consumatorii industriali energointensive, periclitându-le acestora în mod

semnificativ competitivitatea pe piața internă europeană și afectându-le poziția pe piața concurențială mondială, cu riscul iminent al relocării acestora,

Având în vedere că în temeiul Orientărilor privind măsurile de ajutor de stat ce pot fi acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2012 („Orientările ETS”), Guvernul României a aprobat *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice*, sub condiția autorizării schemei de ajutor de stat de către Comisia Europeană,

Urmare îndeplinirii procedurii de notificare și analizării de către Comisie a măsurii aprobată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2019 și autorizării schemei de ajutor de stat prin decizia Comisiei Europene nr C(2020)3146 final din 8.05.2020,

În scopul asigurării concordanței dintre decizie și actul normativ în vigoare la data prezentei, respectiv al aplicării deciziei obligatorii a Comisiei Europene nr. C(2020)3146 final din 8.05.2020,

Ținând seama de faptul că neadoptarea acestor măsuri în regim de urgență generează urmări cu impact negativ major inclusiv cu privire la competitivitatea industriei energointensive românești,

Având în vedere faptul că inclusiv Comisia Europeană a recunoscut impactul pe care emisiile indirecte îl au asupra prețului energiei și asupra competitivității industriei energointensive din Europa, sens în care a permis statelor membre să ofere compensații pentru emisiile indirecte și această compensare este deja aplicată de peste 10 state membre.

	Considerând că aceste elemente vizează interesul public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, În acest context a fost emisă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2019. În conformitate cu art. VII. Alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2019, ajutorul de stat se acordă pentru costurile eligibile aferente perioadei 2018-2020 după notificarea și autorizarea schemei de ajutor de stat de către Comisia Europeană și în condițiile prevăzute de decizia Comisiei Europene. În prezent, notificarea a fost comunicată Comisiei Europene, iar aceasta a autorizat schema de ajutor de stat exclusiv pentru anii 2019 și 2020. În consențință, având în vedere argumentele deja invocate pentru fundamentarea caracterului excepțional și urgent al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019, precum și obligativitatea corelării imediate a actului cu decizia Comisiei Europene, astfel încât acesta să-și producă efectele, în condițiile legii, se impune modificarea și completarea propusă spre adoptare prin prezentul. În alte condiții reglementarea inițial ar fi lipsită de finalitate, cu consecințele deja învederate, care, în contextul actual sunt puternic accentuate de efectele produse de pandemie și măsurile luate în vederea combaterii acesteia. În acest sens precizăm că neadoptarea unei astfel de măsuri în regim de urgență ar avea efecte negative imediate și de lungă durată, deoarece parcurgerea ca durată a unei proceduri specifice unui act normativ la nivel de lege ar face inefficientă adoptarea unei astfel de măsuri și în consecință ar determina relocarea operatorilor economici cu consecințe negative de ordin economic și social.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ corelează prevederile Ordonanței de urgență nr. 81/2019 cu prevederile Orientărilor privind măsurile de ajutor de stat ce pot fi acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2012 („Orientările ETS”) și decizia Comisiei Europene nr. C(2020)3146 final din 8.05.2020. Modificările avute în vedere au drept scop eliminarea sau modificarea după caz a dispozițiilor

privind anul de referință 2018 și asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru potențialii beneficiari ai subvenției directe reglementate prin schema de ajutor de stat pentru anii 2019 și 2020.

Cadrul legal în vigoare (OUG nr.81/2019) a stabilit în sarcina Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri obligația publicării unei invitații adresate beneficiarilor de a depune cereri pentru obținerea subvenției directe pentru anii 2018 și 2019 în termen de 7 zile de la data intrării în vigoare a OUG nr.81/2019, iar pentru anul 2020 în termen de 10 zile de la data stabilirii, în condițiile legii, a bugetului anual al prezentei scheme de ajutor de stat, dar nu mai târziu de 31 martie al anului 2020.

În cuprinsul proiectului de act normativ în vigoare se instituie obligații în sarcina beneficiarilor potențiali care înregistrează solicitări privind obținerea subvenției directe pentru primul an de aplicare al schemei, înțelegând prin primul an de aplicare anul 2018, conform OUG nr.81/2019.

Reglementarea în vigoare dispune cu referire la adresarea de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, ulterior primirii de solicitări pentru primul an (2018), a unei cereri către deponenți, potențiali beneficiari ai subsecției pentru anul 2018, având ca obiect depunerea de către aceștia a documentației necesar a fi analizată conform dispozițiilor OUG nr.81/2019.

Cu referire la anii de referință 2019, 2020, reglementarea în vigoare nu dispune prin instituirea vreunor termene nici în materia soluționării răspunsurilor la invitații. Astfel, până în prezent nu a fost soluționată nici o cerere.

Pentru anul 2018 nu se va proceda la soluționarea vreunei cereri având în vedere autorizarea Comisiei Europene precum și dispozițiile art. VII. alin (1) din OUG nr. 81/2019.

Astfel, pentru anul 2019 solicitanților li se aplică un tratament nediscriminatoriu fiindu-le incidente aceleași dispoziții legale, cu referire la forma modificată a alin. (3) din cuprinsul pct. 11 din cuprinsului proiectului supus spre adoptate.

Având în vedere decizia Comisiei Europene care are ca obiect autorizarea schemei de ajutor de stat, a fost

	necesară modificarea în consecință a alin. (4) din același punct. Așadar, în consecință se impune armonizarea actului în vigoare prin modificarea și completarea OUG nr.81/2019 în conformitate cu decizia Comisiei Europene nr C(2020)3146 final din 8.05.2020.
3. Alte informații	În temeiul pct. 3 din Preambulul Orientărilor ETS, măsurile speciale și temporare prevăzute în contextul punerii în aplicare a Directivei ETS constituie ajutor de stat în sensul art. 107 alin. (1) din TFUE. În conformitate cu art. 108 din TFUE, ajutorul de stat trebuie a fost notificat de către România către Comisia Europeană la data de 21 aprilie 2020 și autorizată de Comisia Europeană pe data de 8 mai 2020.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Uniunea Europeană recomandă acordarea ajutoarelor de stat întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele considerate a fi expuse la un risc important de relocare a emisiilor de dioxid de carbon ca urmare a costurilor aferente certificatelor ETS în prețul energiei electrice. Creșterea costurilor cu certificatele de emisii de gaze are impact semnificativ asupra prețurilor produselor industriale și, implicit, asupra competitivității industriei energointensive. Având în vedere cele de mai sus, apreciem că impactul asupra competitivității industriei energointensive duce la creșterea riscului de relocare a unor companii energointensive, risc care induce efecte negative atât în plan social, cât și la nivelul întregii economii naționale. Totodată lipsa implementării unor măsuri de sprijin financiar al industriilor energointensive conduce la o scădere semnificativă a competitivității întreprinderilor active în aceste industrii din România față de competitorii lor din Statele Membre ale Uniunii Europene, în care au fost implementate și acordate astfel de măsuri financiare de sprijin direcționate către consumatorii energointensivi de energie. Întreprinderile active în România sunt dezavantajate din acest punct de vedere chiar și față de întreprinderile active în afara Uniunii Europene, unde nu
----------------------------------	--

a fost implementată o schemă de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, prin urmare consumatorii finali (inclusiv cei energointensivi) nu suportă costuri suplimentare derivate din mecanisme de tipul Schemei ETS.

În contextul unor politici din ce în ce mai stricte de mediu care exercită presiuni asupra costurilor producătorilor industriali mari în raport cu costul emisiilor de CO₂ și schemele de sprijin pentru promovarea eficienței energetice, majoritatea acestor producători nu au opțiunea de a transfera către proprii clienți creșterea costurilor fără a pune în pericol poziția lor competitivă. Mai mult, operând pe o piață de mărfuri, astfel de companii se confruntă cu o concurență puternică din partea regiunilor cu politici mai puțin stricte în materie de carbon și eficiență energetică (de exemplu, Asia).

Creșterea prețurilor energiei electrice, ca rezultat al schemelor de sprijin pentru evitarea schimbărilor climatice, afectează competitivitatea industriilor mari consumatoare de energie din România și crește probabilitatea relocării în alte țări. Principalii concurenți din Uniunea Europeană în aceste industrii nu sunt la fel de expuși la creșterea prețurilor la energie electrică.

Un factor suplimentar îl reprezintă dificultatea de a încheia contracte pe termen lung cu producătorii de energie electrică la prețuri competitive la nivel internațional, în special datorită aplicării mai stricte a legislației UE în domeniul concurenței, care a fost interpretată chiar și de autoritățile competente ca fiind defavorabilă încheierii contractelor pe termen lung.

Cu acest nivel de presiune asupra costurilor și asupra competitivității, industriile mari consumatoare de energie sunt forțate să caute alternative. Relocarea unor astfel de industrii poate avea un impact dramatic la nivel național. În cazul în care marii consumatori industriali ar închide operațiunile în România, vor fi create alte capacități în țările cu politici mai puțin stricte în materie de carbon și eficiență energetică, ca răspuns la cererea globală în creștere existentă pentru produsele lor. Acest lucru ar avea un impact negativ asupra mediului la nivel global datorită reglementărilor laxă din noua locație. Relocarea

	ar însemna că efectele pozitive generate de Directiva 2003/87/CE până în prezent ar fi pierdute. Acestea în contextul în care consumatorii energointensivi de energie electrică din România (reprezentând producția și prelucrarea metalelor, construcții metalice și echipamente, producția de hidrocarburi, producția de substanțele chimice, fibre, hârtie și mase plastice) au contribuie anual cu aproximativ 6% PIB (luând în considerare efectele economice directe, indirecte și induse). În plus, aceste societăți contribuie anual direct la bugetul de stat și local (fără TVA) cu peste 100 milioane EUR la impozitul pe venit, impozitul pe proprietate, accize, redevențe. Astfel cum am văzut și mai sus, aceleași companii joacă un rol important în crearea de locuri de muncă, cu un impact semnificativ asupra consumului gospodăriilor: aproximativ 200.000 de angajați direcți și indirecti. Aceste efecte negative asupra economiei românești pot fi evitate prin adoptarea de măsuri pentru protejarea competitivității industriilor locale energointensive, care ar preveni relocarea acestor companii. Ca atare, măsurile propuse prin proiectul de act normativ permit păstrarea competitivității firmelor din România în raport cu ceilalți competitori din spațiul european și din afara acestuia. Bugetul este constituit din 15% din sumele virate conform art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite gratuit României de la nivelul Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare. Pentru constituirea fondului pentru compensarea emisiilor indirecte, suma care se va vira în Fondul pentru mediu trebuie redusă printr-o ordonanță de urgență de la 71% la 50%.
1[^]1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Măsurile propuse privind schema de compensare sunt în concordanță cu legislația Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat, precum și cu Directiva ETS ce permite acordarea unor măsuri financiare în favoarea sectoarelor sau subsectoarelor care sunt considerate a fi expuse unor riscuri semnificative de relocare a emisiilor de dioxid de carbon ca urmare a transferării costului

	dioxidului de carbon în prețul electricității, pentru a compensa aceste costuri. Operatorii din aceste sectoare din alte State Membre nu suportă aceste costuri suplimentare pentru că beneficiază de ajutoare de stat pentru compensarea acestor costuri în jurisdicțiile lor. În prezent, majoritatea Statelor Membre implementează, pe baza Orientărilor ETS, măsuri pentru susținerea sectoarelor energointensive prin acordarea de măsuri financiare pentru compensarea costurilor cu emisiile indirecte. Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră afectează concurența la nivelul la care activează consumatorii de electricitate. În special consumatorii industriali de electricitate din România sunt defavorizați din punct de vedere concurențial față de concurenții lor pe plan european și mondial, din cauza costului mare al schemei ETS. Ca atare, măsurile avute în vedere prin proiectul de act normativ vor răspunde nevoii de a reechilibra spațiul concurențial și va elimina dezavantajele înregistrate de către operatorii activi în România, astfel cum s-a detaliat anterior. Schema de ajutor de stat va fi notificată Comisiei Europene și va intra în vigoare după autorizarea acesteia de către Comisia Europeană.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Măsura se va aplica numai întreprinderilor care funcționează în sectoarele și subsectoarele cuprinse în Anexa nr. 3 la hotărârea de Guvern, respectiv Anexa nr. II la Orientările ETS. Măsura contribuie la menținerea competitivității produselor din sectoarele energointensive și permite păstrarea competitivității întreprinderilor atât în raport cu ceilalți competitori din afara spațiului european, care nu au instituit o schemă de comercializare ETS, cât și în raport cu ceilalți competitori din Statele Membre ale Uniunii Europene, care au acordat deja astfel de măsuri financiare marilor consumatori de energie.
3. Impactul social	Se asigură sustenabilitatea și suportabilitatea la nivelul consumatorului industrial final a creșterilor de preț a energiei electrice, ca urmare a transferului costurilor cu certificatele ETS în prețul electricității.

	De asemenea, schema contribuie la prevenirea efectului social negativ provocat de restrângerea activității industriale datorită pierderilor de competitivitate, în urma creșterii prețului energiei electrice, adică păstrarea celor aproximativ 200.000 de locuri de muncă directe si indirecte din industriile afectate. Măsura propusă elimină riscul de relocare cu efect imediat, în menținerea gradului de ocupare a forței de muncă, limitarea șomajului, păstrarea forței de muncă cu grad înalt de calificare în sectoarele industriale respective.	
4. Impactul asupra mediului	Obiectivul principal al Schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră este protecția mediului, întrucât ajutorul urmărește evitarea unei creșteri a emisiilor globale de gaze cu efect de seră ca urmare a transferării producției în afara Uniunii Europene, în absența unui acord internațional cu caracter obligatoriu privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Prezenta măsură de ajutor de stat care are ca obiectiv compensarea marilor consumatori de energie electrică pentru creșterea prețului energiei electrice datorate includerii costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră are, la rândul său, un impact benefic asupra protecției mediului prin contribuția la menținerea rolului schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră de a asigura o decarbonizare eficientă din punct de vedere al costurilor și prin reducerea la minimum a denaturării concurenței pe piața internă.	
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)		
lei -		
Indicatori	Anul	Anul
1	2	3
	2019	2020
Sursele de finanțare a ajutorului de stat	15 % din veniturile obținute în 2019 de	15 % din veniturile obținute în 2020 de

privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele considerate a fi expuse la un risc important de relocare ca urmare a reflectării costurilor indirecte ale emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice	România prin vânzarea la licitație a certificatelor de emisii EUA și EUAA	România prin vânzarea la licitație a certificatelor de emisii EUA și EUAA
Potrivit Directivei 410/2018, statele Membre „Statele membre ar trebui să adopte măsuri financiare în favoarea sectoarelor sau a subsectoarelor care sunt expuse unui risc real de relocare a emisiilor de dioxid de carbon din cauza costurilor indirecte semnificative care sunt suportate efectiv de pe urma costurilor emisiilor de gaze cu efect de seră transferate în prețul energiei electrice.”		
<i>Secțiunea a 5-a</i> <i>Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare</i>		
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.		
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul	Proiectul de act normativ este conform cu Orientările Comisiei Europene 2012/C158/04 privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze	

proiectelor ce transpun prevederi comunitare	cu efect de seră după 2012, publicate în Jurnalul Oficial C158 din 05.06.2012.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectivul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile HG nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.498/2020. Adresa Consiliului Concurenței nr.6633/2020.
6. Alte informații	

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, proiectul de act normativ a fost postat pe pagina de web a Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor și diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și subsectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN
NUL RO

